

PROPOZÍCIE

Jazykom tanca 2021

27. ročník
celošátnej postupovej súťaže a prehliadky
choreografií folklórnych súborov a tanečných zoskupení

December 2020

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka choreografií folklórnych súborov a tanečných zoskupení je **vrcholným podujatím** tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená folklórnym súborom a tanečným zoskupeniam dospelých¹.
- 1.1.3. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každé tri roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast jednotlivcov a kolektívov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie umeleckej tvorby v oblasti tradičného ľudového umenia a jeho folklorizovaných prejavov.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
  - 1.2.2.1. aktivizovať činnosť a podporovať rozvoj folklórnych súborov, tanečných zoskupení, tvorcov, choreografov a interpretov,
  - 1.2.2.2. viesť k využívaniu originálnych výrazových prostriedkov, scénických a dramaturgických prístupov,
  - 1.2.2.3. popularizovať výchovu ľudovým umením a poukazovať na jej význam v komplexnej výchove,
  - 1.2.2.4. viesť k využívaniu originálnych výrazových prostriedkov, scénických a dramaturgických prístupov,
  - 1.2.2.5. viesť k poznávaniu tradičnej ľudovej kultúry Slovenska a oblastí historicky obývaných Slováckmi.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú kultúrno-osvetové inštitúcie s regionálnou a krajskou pôsobnosťou, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **viacstupňová**²:
  - 2.1.1.1. regionálne prehliadky (nesúťažné);³
  - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je krajské kolo. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.

---

¹ Ak to choreografia/program vyžaduje, v diele môžu v nevyhnutnom počte účinkovať aj detskí interpreti.

² Výnimku tvorí kategória C, ktorej súťažné čísla sú prostredníctvom videozáznamov zasielané priamo vyhlasovateľovi a odbornému garantovi celoštátnej súťaže.

³ Regionálne kolo má nesúťažný charakter a môže sa organizovať s cieľom spätnej väzby a ďalšieho rozvoja prihlásených kolektívov.

- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o workshopy alebo iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár **ako najdôležitejšia** súčasť každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/vyhlasenie-celostatnych-postupovych-sutazi-narodneho-osvetoveho-centra-v-roku-2021/>.

2.2. Súťažné kategórie

- A. **kategória:** choreografie prezentujúce tradičnú formu folklórneho materiálu.
- B. **kategória:** tanečno-divadelné diela vychádzajúce, alebo inšpirované tradičným materiálom.
- C. **kategória:** komponovaný scénický autorský program.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky folklórne súbory a tanečné zoskupenia, ktoré vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky alebo ich členovia majú štatút Slováka žijúceho v zahraničí a prezentujú materiál z územia Slovenska, presahujúcich hraničných regiónov alebo z oblastí historicky obývaných Slovákmi.
- 3.1.2. Do krajského kola súťaže sa kolektívy prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska, alebo pôsobenia**.
- 3.1.3. Do súťaže sa **prihlásite** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Kolektív prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým súťažným vystúpením**, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.⁴
- 3.2.2. Celkový počet členov vo všetkých zložkách kolektívu môže byť **maximálne 45 členov**. Výnimku tvorí kategória C.
- 3.2.3. Súťažné čísla môžu mať trvanie **3 – 20 minút** v kategóriách **A a B** a **minimálne 40 minút** v kategórii **C**.
- 3.2.4. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať so súťažným programom, s ktorým sa **už v minulosti zúčastnili** na celoštátnej súťaži alebo sú staršie ako 5 rokov.
- 3.2.5. V prípade kategórie C súťažiaci zasielajú videozáznam programu organizátorovi a odbornému garantovi celoštátnej súťaže, ktorým je Národné osvetové centrum. Program nesmie byť starší ako 3 roky.
- 3.2.6. Z jedného folklórneho súboru či tanečného zoskupenia môže byť prihlásené **maximálne 1 súťažné číslo** do jednej z kategórií **A alebo B**. Popritom **môže** kolektív prihlásiť súťažné číslo i **do kategórie C**.
- 3.2.7. **Hudobný sprievod** v kategórii **A** je akceptovaný **len v živom predvedení**, v kategóriách **B a C** je akceptovaný v živom, alebo **aj v reprodukovanom predvedení** podľa potrieb diela.

---

⁴ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Informácie o termíne a konaní krajského kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.
- 4.1.2. Po skončení krajského kola označí organizátor postupujúcich interpretov a kolektívy do celoštátneho kola priamo v systéme prihlasovania.
- 4.1.3. Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.
- 4.1.4. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.

4.2. Celoštátna súťaž a prehliadka

- 4.2.1. Organizátorom je Podpolianske osvetové stredisko vo Zvolene a uskutoční sa **12. – 14. novembra 2021 vo Zvolene**.⁵
- 4.2.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.2.3. Pri tvorbe propagačných materiálov spolupracuje organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra a používa logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom stiahnuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti etnológie, etnochoreológie, choreografie, tanečnej pedagogiky, etnomuzikológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou. V kategóriách B a C sa do odborných porôt okrem uvedených odborníkov ako členovia prizývajú odborníci z radov režisérov, dramaturgov a scénografov.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **3 – 7 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny. Pri hodnotení kategórie B odporúčame vyšší počet členov, aby boli zastúpení odborníci na tradičnú ľudovú kultúru, ako aj špecialisti na scénické spracovanie.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov
  - 5.1.3.1. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť jeden člen vybraný **Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií. Zloženie poroty odporúčame konzultovať s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra, ktoré je odborným garantom súťaže.
  - 5.1.3.2. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

---

⁵ Národné osvetové centrum si vyhradzuje právo na zmeny, pokiaľ si to budú okolnosti vyžadovať.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý **je vedúcim** súťažného kolektívu, **autorom** súťažného čísla, alebo je **v blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi či autorom.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Hodnotenie prebieha zaradením všetkých súťažiacich v súťažných kategóriách **do zlatého, strieborného a bronzového pásma**, príp. **mimo ne**.

5.2.2. Ďalej sa na krajskom stupni súťaže môže udeliť **jeden priamy postup** do vyššieho kola.⁶ Na celoštátnom kole súťaže sa udeľuje spravidla **jeden titul laureáta** v každej kategórii.

5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.4. Na **krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej úrovni** to vykonáva **každý člen odbornej poroty**. Hodnotiaca správa je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

A. kategória:

5.3.1. Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov.

5.3.2. Rešpektovanie podoby a funkcie tradičnej príležitosti (zábavný, obradový či slávnostný repertoár; zvykoslovný materiál a pod.).

5.3.3. Rešpektovanie zákonitostí daného typu tanca a úroveň jeho interpretácie (forma a štruktúra tanca, funkcia motívov v rámci motivických radov, etiketa tanečného prejavu – správanie a roly partnerov v tanci...).

5.3.4. Dodržiavanie štýlovo-interpretáčnych znakov hudobno-spevného štýlu danej lokality/regiónu a úroveň ich interpretácie (výber piesní k typu tanca, typ hudobného zoskupenia, rytmika, harmonizácia, tempo, variačná technika, súhra jednotlivých hudobných nástrojov pri skupinovej hre, komunikácia s tanečníkmi, hlasové prejavy – pokriky, ujúkanie...).

5.3.5. Funkčné využitie tradičného odevu, obuvi a rekvizít.

5.3.6. Primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov.

5.3.7. Celkový dojem.

B. kategória:

5.3.8. Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov a zámeru choreografa.

5.3.9. Funkčné využitie odevu, obuvi a rekvizít.

5.3.10. Tvorivý prístup pri umeleckom spracovaní a primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov

5.3.11. Režijná zložka – schopnosť budovať dramatickú situáciu, stavbu mizanscén, koherentnosť a vyspelosť režijnej koncepcie, schopnosť choreografa viesť interpretov a celkový temporytmus diela.

5.3.12. Dramaturgická zložka diela.

5.3.13. Interpretáčna zložka – vyspelosť interpretačného (tanečného, spevného, hudobného, dramatického) prejavu, miera korešpondovania s choreografickou koncepciou diela,

---

⁶ Na krajskom stupni súťaže môže porota v prípade vynikajúcich vystúpení udeliť návrh na postup ešte dvom súťažným choreografiám v každej kategórii. O ich postupe rozhodnú členovia poroty vyššieho kola súťaže a Národné osvetové centrum spolu s ďalšími odborníkmi podľa koncepcie a možností súťaže.

narábanie s motivikou, gestikou, mimikou a posturikou, schopnosť interpretov budovať/udržať dramatickú situáciu diela.

5.3.14. Výtvarná zložka – scénografia choreografie/programu, kostýmová zložka, rekvizity, práca so svetlom, miera korešpondovania výtvarnej zložky s celkovým vyznením choreografie/programu.

5.3.15. Hudobná zložka – zvládnutie hudobnej dramaturgie choreografie/programu, miera podpory hudby pri budovaní temporytmu choreografie/programu, či ako hudobná zložka súvisí a pomáha celkovej dramaturgii.

5.3.16. Celkový dojem – súlad jednotlivých zložiek, výpoveď choreografie/programu a jej/jeho čitateľnosť.

C. kategória

5.3.17. Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov a zámeru choreografa.

5.3.18. Funkčné využitie odevu, obuvi a rekvizít.

5.3.19. Tvorivý prístup pri umeleckom spracovaní a primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov

5.3.20. Režijná zložka – schopnosť budovať dramatickú situáciu, stavbu mizanscén, koherentnosť a vyspelosť režijnej koncepcie, schopnosť choreografa viesť interpretov a celkový temporytmus diela.

5.3.21. Dramaturgická zložka diela.

5.3.22. Interpretačná zložka – vyspelosť interpretačného (tanečného, spevného, hudobného, dramatického) prejavu, miera korešpondovania s choreografickou koncepciou diela, narábanie s motivikou, gestikou, mimikou a posturikou, schopnosť interpretov budovať/udržať dramatickú situáciu diela.

5.3.23. Výtvarná zložka – scénografia choreografie/programu, kostýmová zložka, rekvizity, práca so svetlom, miera korešpondovania výtvarnej zložky s celkovým vyznením choreografie/programu.

5.3.24. Hudobná zložka – zvládnutie hudobnej dramaturgie choreografie/programu, miera podpory hudby pri budovaní temporytmu choreografie/programu, či ako hudobná zložka súvisí a pomáha celkovej dramaturgii.

5.3.25. Celkový dojem – súlad jednotlivých zložiek, výpoveď choreografie/programu a jej/jeho čitateľnosť.

5.4. Ocenenia

5.4.1. Vecné ceny a diplomy. Diplomy sa tvoria v znení uvádzajúcom názov choreografie, autora choreografie a informáciu, v interpretácii ktorého kolektívu bola choreografia uvedená. Diplom dostane autor choreografie, ako aj interpret (súbor, zoskupenie).

5.4.2. Laureáti v každej kategórii budú prezentovaní v scénických programoch na **Folklórnom festivale Východná 2021** a **Festivale neprofesionálneho umenia TVOR•BA 2021** v Bratislave-Starom Meste. Ďalší úspešní účastníci môžu byť do týchto programov prizvaní.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odbornú pracovníčku Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus:

Mgr. Katarína Babčáková, PhD.

Národné osvetové centrum

Námestie SNP č. 12

812 34 Bratislava

katarina.babcakova@nocka.sk

+421 2 204 71 257

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.

7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.

7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnutia zisku.

7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažný kolektív prijatý do súťaže, alebo môže byť zo súťaže vyradený.

7.5. Počas celého priebehu celoštátneho kola sú všetci súťažiaci k dispozícii vyhlasovateľovi a môžu byť podľa potrieb využití na prezentačné a spoločenské sprievodné aktivity v mieste konania súťaže i v blízkom okolí.

7.6. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažné dielo má vysporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva a nezasahujú do práv a právom chránených záujmov tretích osôb.

7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho umeleckého výkonu v zmysle § 97 ods. 3 Autorského zákona, a to najmä na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu umeleckého výkonu, verejný prenos umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu umeleckého výkonu verejnosti, za účelom šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra. Súťažiaci zároveň súhlasí s použitím svojej podobizne na propagačné účely.

7.8. Súťažiaci prehlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré je dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.9. Prílohy k propozíciám

7.10.1. Príloha č. 1 – **Protokol o udelení cien a výsledkov** (vypĺňa organizátor daného stupňa súťaže).

7.10.2. Príloha č. 2 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** (vypĺňa predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).

7.10.3. Príloha č. 3 – **Odporúčaný zoznam porotcov.**

Bratislava 21. 12. 2020

.....
Mgr. Erik Kriššák
generálny riaditeľ